

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-435

9.6.2020

If Skadeforsikring NUF

Ulykke

Fall på rygg – ryggsmarter m.m. – unntak for smertetilstander i rygg – brudd.

Forsikrede falt ned på ryggen fra et lekestativ på sandunderlag. Forsikrede oppsøkte legevakt samme dag, hvor det ble notert "Kontusjon rygg. Mulig costafrakstur. Minimal hodeskade". Røntgen av venstre skulderblad viste ingen fraktur eller feilstilling. Røntgen av ryggen viste lette degenerative forandringer uten tegn til fraktur. Selskapet avslo krav om erstatning med henvisning til at smertetilstander i rygg var unntatt fra dekning, med mindre smertene hadde oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggspylen. Forsikrede anførte at smertene ikke begrenset seg til ryggen, men at smertene også strålte nedover venstre ben og at hun hadde søvnproblemer som følge av smertene. Etter en konkret vurdering konkluderte nemndas flertall med at unntaksbestemmelsen kom til anvendelse. Flertallet bemerket ellers at når ryggsmertene var unntatt, så kunne heller ikke eventuelle sekundærplager omfattes av dekningen. Selskapet ble gitt medhold.

Sakens bakgrunn

Forsikrede (f. 1971) falt ned på ryggen fra et lekestativ 30.6.14.

Forsikrede oppsøkte legevakten samme dag. I journalnotat fra legevakten, O. universitetssykehus, fremgår:

A: Falt ned ca 2-3 m fra lekeapparat i ettermiddag, landet på nedre del av ryggen, sand underlag. Mistet pusten, ble liggende ca 30 min før hun klarte å reise seg. Slo også hodet, kvalm med en gang, men ikke bevissthetstap. Ingen kvalme eller hodepine nå. Smarter i abdomen ved dyp inspirasjon og i lumbalcolumna.

(...)

Vurdering: Kontusjon rygg. Mulig costafrakstur. Minimal hodeskade. Konf. vakthavende gastrokirurg på (...). Anbefaler observasjon på obs-post her pga magesmerter.

I følge endelig rapport fra radiologisk divisjon, viste røntgen av venstre skulderblad ingen fraktur eller feilstilling. Røntgen av rygg viste:

Lette degenerativ forandring svarende til nedre lumbalcolumna uten tegn til fraktur. Litt suboptimal bildekvalitet i nedre thoracalcolumna. Det er høyderedusert corpus TH12 i øvre fremre dekkplate med en liten knekkdannelse, en eventuell fraktur i dette området mistenkes. Ingen åpenbare sikker sclerotiske forandringer her. Funnet bør korreleres med klinikken. Hvis det er sterk mistanke om fersk fraktur, kan man supplere med CT.

Skaden ble meldt til selskapet per telefon samme dag som hendelsen, jf. internt oversendelsesnotat fra samtalen 1.7.14. Av notatet fremgår:

Sl. på telefon 30.06.14.

Hun lekte med sønnen på et lekestativ i helgen, hun falt ned og landet på ryggen. Ble liggende 1/2 time. Kom seg hjem på egenhånd. Tok kontakt med legevakt og ble innlagt, men utskrevet samme dag. Har fortsatt smerter. Ber om at det blir opprette sak – kontakt sl. på tlf (...)

Av journalnotat 8.7.14 fra legevakten, O. universitetssykehus, fremgår:

A: Kontroll etter mulig fx corpus Th 12. Hun angir varierende smertebilde, smerter spesielt om natten og når hun står opp om morgenen. Klarer ikke bøye seg ned. Smerter når hun bære tungt. Hun har i samme periode hatt magesmerter. For 3-4 dager siden fikk hun forgigående strålende smerter ned venstre lår. Hun angir full kontroll på vannlating og avføring.

(...)

V/t: Konferer supervisor. Stabil fraktur TH 12. Hun føler noe bedring. Konservativ behandling. Forsiktig økende mobilisering til smertegrensen. Ny kontroll her om 2 uker. Tidligere rekontakt ved behov.

Selskapet avsto krav om erstatning under henvisning til at ulykkesforsikringen ikke gjaldt smertetilstander i rygg, med mindre smertene hadde oppstått som følge av brudd i ryggspylen, jf. brev av 14.12.18. I brevet ble det vist til spesialisterklæring av 5.11.18 fra spesialist i nevrologi, T.H., innhentet i forbindelse med en annen skadesak (bilulykke), og at skaden ikke hadde medført bruddskade i ryggspylen.

Forsikrede påklaget selskapets avslag i brev av 13.3.19, og viste til at hun var uenig i spesialisterklæringen. Forsikrede opplyste at smertene i ryggen hadde en direkte sammenheng med hendelsen 30.6.14 (og 31.3.14), og viste videre til at spesialisten ikke hadde hensyntatt at det var påvist mulig costafaktur i legejournalen 30.6.14.

Selskapets kundeombud opprettholdt selskapets avslag i brev av 18.9.19.

Klage ble registrert hos Finansklagenemnda 19.10.19.

Forsikrede har i det vesentlige anført at skaden hun pådro seg 30.6.14 er dekket av forsikringen. Forsikrede har hele tiden opplyst at hun har problemer med å stå for lenge, sitte og reise seg. Smertene ligger ikke bare i ryggen men stråler nedover beinet. Dette fremgår også av spesialisterklæringen hvor det står at hun har utstrålingssmerter i venstre lår. Forsikrede er for øvrig ikke enig i spesialisterklæringen. Etter ulykken har livet ikke vært normalt. Forsikrede gruer seg til å gå på jobb på grunn av smertene, og sliter med søvn på grunn av smertene. Det er heller ikke uten grunn at forsikrede har fått godkjent arbeidsavklaringspenger de 3 siste årene. Spesialisten har ikke tatt hensyn til hvordan forsikrede kommer seg gjennom hverdagen. Enkelte dager er det så ille at hun trenger hjelp til å dusje, gre seg og kle på seg. Hun har i tillegg søvnproblemer som er omtalt i rapporten fra dr. H. Forsikrede hadde ingen helseproblemer før ulykken.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikringen kun dekker smerter i rygg hvor det har oppstått brudd i ryggspylen. Det er innhentet en spesialisterklæring i forbindelse med en annen skadesak (trafikkskade). Spesialisterklæringen støtter ikke at det er påvist brudd i rygg, kun mulige ribbensbrudd. Skaden er derfor unntatt fra dekning, jf. vilkårene pkt. 6.3.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Forsikrede har fremmet krav om erstatning under en ulykkesforsikring. Saken reiser spørsmål om skaden forsikrede pådro seg 30.6.14, er omfattet av unntaket for smertetilstander i rygg.

Hvilke typer hendelser som gir rett til en utbetaling under en forsikring, er avhengig av den avtale som er inngått mellom forsikringstakeren og selskapet, med andre ord vilkårene. Det er kun hendelser som faller inn under forsikringens dekningsområde som gir rett til en utbetaling.

I vilkårene pkt. 6 fremgår hva forsikringen ikke omfatter. Følgende hitsettes fra pkt. 6.3 "*Sykdom, smitte og andre særlige tilstander*", annet avsnitt:

Forsikringen gjelder heller ikke følgende tilstander, selv om en ulykkeshendelse er utløsende årsak:

(...)

- smertetilstander i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggspylen, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse.

Det er ikke bestridt at forsikrede var utsatt for en ulykkeshendelse 30.6.14. Selskapet har avslått krav om erstatning med henvisning til at forsikredes ryggsmarter er unntatt fra dekning, jf. vilkårenes pkt. 6.3. Selskapet har i bevisbyrden for at unntaket i vilkårene kommer til anvendelse. Etter vilkårene blir den medisinske dokumentasjonen avgjørende. Dersom det er dokumentert ryggsmarter, men ikke at disse skyldes et "røntgenologisk påvisbart brudd i ryggspylen", er skaden omfattet av unntaket i pkt. 6.3.

Nemnda har delt seg i et flertall og et mindretall.

Finansklagenemnda Persons flertall, leder og Giertsen, bemerker:

Det følger av journal fra legevakten 30.6.14 at forsikrede var "(p)alpasjonsøm over proe. spinosus i lumbal columna og på hver side av columna. Ikke palp. øm i midtlinjen i cervicalcolumna." Det ble tatt røntgen av forsikredes rygg samme dag. I journalen fra 30.6.14 heter det "Rtg: Lumbla columna: Ingen synlig skjelettskade". Det var heller ingen synlig skjelettskade i forsikredes skulder venstre skulder. Videre er følgende notert i journalen: "Vurdering: Kontusjon rygg. Mulig costafaktur." Det ble altså ikke påvist noe brudd i ryggspylen gjennom røntgen, men legen noterte at det muligens kunne være tale om et ribbeinsbrudd. Det er også fremlagt en rapport av 30.6.14 fra dr. A. ved radiologisk divisjon, som fikk henvisning fra skadelegevakten. Det følger av denne at det ble tatt røntgen av skulderblad og rygg. Fra vurderingen hitsettes:

Rtg. lumbosakralcolumna:

Lette degenerativ forandring svarende til nedre lumbalcolumna uten tegn til fraktur. Litt suboptimal bildekvalitet i nedre thoracalcolumna. Det er høyderedusert corpus TH 12 i øvre fremre dekkplate med en liten knekkdannelse, en eventuell fraktur i dette området mistenkes. Ingen åpenbare sikker sclerotiske forandringer her.

Funnet bør korreleres med klinikken. Hvis det er sterk mistanke om fersk fraktur, kan man supplere med CT.

Vurderingen fra radiologisk divisjon bekrefter således journalen fra legevakten samme dag om at det ikke er påvist brudd i ryggspylen gjennom røntgen. Mistanke om en "eventuell fraktur" i "TH 12 øvre fremre dekkplate".

Ved kontroll på skadelegevakten 8.7.14 er det notert "V/t: Konferer supervisor. Stabil fraktur TH 12. Hun føler noe bedring. Konservativ behandling." Fremlagt dokumentasjon viser ikke at det er tatt nye røntgenbilder ved denne kontrollen, og bakgrunnen for notatet om stabil fraktur TH 12 er ikke angitt. Etter flertallets vurdering er det uansett ikke tale om et røntgenologisk påvisbart brudd i ryggspylen. Dette underbygges av spesialisterklæring datert 5.11.18 fra spesialist i nevrologi, T.H., innhentet i forbindelse med en annen skadesak (bilulykke). Herfra hitsettes:

Bilddiagnostisk er det ikke påvist tegn til skade ved MR av hodet. Heller ikke tegn til skade ved MR av nakkevirvelsøylen som har vist degenerative forandringer. Det samme med MR av korsryggen der det i besvarelsen ikke er påvist brudd, slik hun skal være fortalt og som hun forteller om.

Etter samlet vurdering av fremlagt dokumentasjon kan ikke flertallet se at smertene har oppstått som følge av et "røntgenologisk påvisbart brudd i ryggspylen". Det legges til grunn at ryggsmertene omfattes av unntaket i pkt. 6.3, fjerde strekpunkt.

Forsikrede har anført at smertene ikke er begrenset til ryggen, men at de også stråler nedover venstre lår samt at hun har søvnproblemer som følge av smertene.

I journalnotat fra legevakten 30.6.14 er det notert "Kontusjon rygg. Mulig costafrakstur. Minimal hodeskade". Opplysninger om forbigående strålende smerter i venstre lår, fremkommer først i journalnotat 8.7.14, der det er oppgitt at smertene har oppstått for 3-4 dager siden. Flertallet bemerker at det ikke finnes tidsnær dokumentasjon vedrørende søvnproblemer, og legger til grunn at disse har tilkommet senere. Forsikrede har vist til at søvnproblemene er omtalt i rapporten fra dr. H. 18.9.17, som er fremlagt i sak 2020-436. I denne rapporten settes ikke søvnproblemene i sammenheng med hendelsen 30.6.14. Flertallet vurderer det slik at forsikredes smerter i venstre lår og søvnproblemer kan være sekundærplager til ryggsmertene. Når ryggsmertene er unntatt fra dekning, kan heller ikke eventuelle sekundærplager omfattes av ulykkesdekningen.

Mindretallet, Sande Kvålen, bemerker:

Etter mindretallets oppfatning har forsikrede oppfylt beviskravet til at det foreligger et "røntgenologisk påvisbart brudd i ryggspylen". Skadeseksjonen på legevakten rekvirerte røntgen 30.6.14. I rapporten fra Radiologisk divisjon samme dag ble det notert høyderedusert corpus TH12 i øvre fremre dekkplate med en liten knekkdannelse og mistanke om fraktur i dette området. Hos legevakten ble det riktignok notert: "Rtg: Lumbale columna: Ingen synlig skjelettskade". Ved kontroll på skadeseksjonen på legevakten med ny lege den 8.7.14, og etter konferering med supervisor, ble det notert "Stabil fraktur TH12". Ut fra mottatt dokumentasjon foreligger det ikke holdepunkter for at det var påkrevet med andre undersøkelser i denne perioden for å konstatere fraktur ved TH12, som for eksempel CT. Mindretallet legger følgelig til grunn at det er påvist et brudd i ryggspylen ved radiologisk undersøkelse og etterfølgende bruddkontroll, og at vilkåret "røntgenologisk påvisbart brudd i ryggspylen" er oppfylt.

Slik mindretallet har oppfattet selskapets anførsel er det ikke uenighet om at ulykkeshendelsen og skaden i korsryggen er dekket under forsikringen, dersom unntaket ikke kommer til anvendelse.

Spørsmålet blir da om selskapet har sannsynliggjort at bruddet likevel ikke var røntgenologisk påvisbart, jf. unntaket i pkt. 6.3, fjerde strekpunkt. Bevisbyrden for at unntaket er oppfylt ligger på selskapet. Selskapet har påberopt seg en spesialisterklæring hvor oppdraget var å vurdere årsaksforhold mellom påberopte skadene og ulykker, medisinsk invaliditet og funksjonsvurdering. Mindretallet kan ikke se at spesialisten har vurdert om bruddet er røntgenologisk påvisbart eller ikke. Vurderingen som konstaterer brudd fra 8.7.14 er ikke nevnt. Dokumentasjon fra O. Universitetssykehus synes heller ikke å være en del av grunnlaget for spesialistens fremstilling/vurdering, foruten ett legevaktjournalnotat av 31.3.14 som sikrede selv tok med til en undersøkelse. Etter mindretallets oppfatning har selskapet da ikke sannsynliggjort at vilkåret pkt. 6.3, fjerde strekpunkt kommer til anvendelse.

Mindretallet mener derfor at selskapet ikke kan påberope seg unntaket i vilkårene, og at forsikrede har krav på utbetaling for dokumentert VMI knyttet til korsryggen.

Saken er avgjort under dissens. Konklusjon er utformet i samsvar med flertallets syn.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Mallings (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).